

แบบรายงานการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อประเด็นความรู้ การจัดทำมาตรฐานห้องปฏิบัติการปลอดภัย

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ ประเด็นการจัดการความรู้

☐ การเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิต	☐ วิจัย / นวัตกรรม
☐ ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม	☐ การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ
☐ ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียงขององค์กร	☐ ความเป็นนานาชาติ

ข้อมูลของผู้จัดทำโครงการ/ ผู้ให้ความรู้

ชื่อ-นามสกุล อาจารย์นภาพรรณ พงษ์พวงเพชร

รหัสบุคลากร 5013260 วิทยาลัย/คณะ/สถาบัน/หน่วยงาน ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. Basic principle reported, Concept applications formulated – PLAN

หลักการและเหตุผล / ความสำคัญ / ประเด็นปัญหา *

ห้องปฏิบัติการภายในมหาวิทยาลัยมีจำนวนหลายห้องปฏิบัติการที่มีการใช้งานสารเคมีที่เป็นอันตรายและมีการจัดการที่ไม่เหมาะสม ส่งผลต่อสุขภาพ ชีวิตของผู้ปฏิบัติงานและนักศึกษา ตลอดจนอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และส่งผลต่อภาพลักษณ์ของนักวิจัยในการขอทุนวิจัยจากสถาบันภายนอก

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

การบริหารจัดการห้องปฏิบัติการให้ปลอดภัยทางเคมี

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

☐ ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

☐ ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University

(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ เอกสารเผยแพร่ของ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

☐ ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

☐ เจ้าของความรู้/สังกัด _____

☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ *

1. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ _____
2. จัดทำแผนการดำเนินงานความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ _____
3. ออกนโยบายความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ และประกาศให้ทราบ _____
4. การดำเนินงานด้านการจัดการสารเคมี จัดทำข้อมูลสารเคมี ระบบบันทึกข้อมูล การจัดกลุ่ม จัดเก็บสารเคมีแยกประเภทความเป็นอันตราย ติดป้ายสัญลักษณ์ความเป็นอันตราย จัดทำ safety data sheet ของสารเคมีทุกชนิด จัดทำบันทึกการตรวจสอบความเป็นอันตรายของสารเคมี _____
5. การดำเนินงานด้านการจัดการของเสียของห้องปฏิบัติการ จัดทำระบบบันทึกข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้น จัดทำคู่มือการจัดการของเสีย การลดการเกิดของเสีย การนำกลับมาใช้ใหม่ การบำบัดของเสีย ฉลากของเสีย การจัดเก็บและการบรรจุ _____
6. ดำเนินงานด้านลักษณะทางกายภาพ อุปกรณ์และเครื่องมือ ตรวจสอบระบบไฟฟ้ากำลัง ไฟฟ้าแสงสว่าง ระบบประปา โครงสร้างการแตกร้าวของพื้น ผนัง เพดาน อุปกรณ์เครื่องมือมีการบำรุงรักษา จัดทำคู่มือการใช้งาน _____
7. ระบบการป้องกันและแก้ไขอันตราย สำรวจและจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงรายบุคคล ความเสี่ยงของหน่วยงาน จัดทำกฎระเบียบข้อบังคับ จัดเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ต่อับต่อความเสี่ยง จัดทำแผนป้องกันแก้ไขภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ การสื่อสารความเสี่ยง จัดทำแบบรายงานความเสี่ยง จัดทำป้ายทางออกฉุกเฉิน แผนผังทางหนีไฟ ติดตั้งไฟแสงสว่างฉุกเฉิน _____

8. การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความปลอดภัย จัดทำเอกสารเผยแพร่ด้านความปลอดภัย ให้ความรู้กับนักศึกษาและบุคลากรก่อนเข้าใช้ห้องปฏิบัติการ ให้ความรู้กับพนักงานทำความสะอาดในการจัดการของเสียเคมี ถอดบทเรียนและถ่ายทอดความรู้สู่ห้องปฏิบัติการอื่นๆ

9. การจัดการข้อมูลและเอกสาร จัดการรวบรวม จัดกลุ่ม จัดเก็บเอกสารตามระบบ เพื่อง่ายต่อการเข้าถึง และสะดวกต่อการใช้งาน

2. Prototype testing in an operational environment - DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน *

1. นำไปใช้กับ ห้องปฏิบัติการศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถลดอุบัติเหตุและอันตรายจากสารเคมีได้
2. บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามมาตรการห้องปฏิบัติการปลอดภัย
3. บุคลากร นักศึกษา พนักงานทำความสะอาด มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่มีความปลอดภัย และขั้นตอนปฏิบัติเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน
4. ได้รับคัดเลือกให้เป็นห้องปฏิบัติการต้นแบบด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ประเภท ดีเด่น จากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
5. ได้รับใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ จากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) 2564-2567

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management - CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผล บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่ *

องค์ประกอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	% คะแนนที่ได้	% คะแนน สูงสุด	% คะแนน ต่ำสุด	% คะแนน เฉลี่ย
1. การบริหารระบบการจัดการด้านความปลอดภัย	30	30	100	100	0	63.2
2. ระบบการจัดการสารเคมี	122	122	100	100	0	67
3. ระบบการจัดการของเสีย	63	63	100	100	0	67.1
4. ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และเครื่องมือ	87	80	92	100	0	77.8

5. ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย	130	130	100	100	0	59.5
6. การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ	54	54	100	100	0	53.6
7. การจัดการข้อมูลและเอกสาร	28	28	100	100	0	52.3
รวม	514	501	97.5	100	2.4	64.8

- การตรวจสอบผลการดำเนินการ

มีการตรวจสอบการดำเนินงานผ่านระบบ ESPReL check list เปรียบเทียบกับคะแนนของห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมการยกระดับมาตรฐานห้องปฏิบัติการปลอดภัย ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

- การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้

มีการอบรมถ่ายทอดความรู้การจัดทำห้องปฏิบัติการปลอดภัย ให้กับอาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำห้องปฏิบัติการอื่นๆในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ห้องปฏิบัติการต่างๆนำไปใช้งาน

ได้รับเลือกให้นำเสนอการจัดทำห้องปฏิบัติการปลอดภัย ในการประชุมวิชาการประจำปีด้านมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการเครือข่ายวิทยุภูมิภาค : ภาคกลาง ปี 2564 จัดโดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

- สรุปและอภิปรายผล

บทสรุปความรู้ในการจัดทำมาตรฐานห้องปฏิบัติการปลอดภัย ทำให้การจัดการบริหารงานในห้องปฏิบัติการมีความชัดเจน เป็นระบบ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม สามารถนำมาใช้งานได้จริงเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ลดความเสี่ยงในการเกิดอันตรายกับนักศึกษา พนักงานทำความสะอาด เจ้าหน้าที่ บุคลากรตลอดจนทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่ดีส่งผลต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management - ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice *

- มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมและถ่ายทอดบทเรียนจากการจัดทำให้กับห้องปฏิบัติการอื่นๆเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการทั่วทั้งองค์กร

* ข้อมูลบางส่วนสามารถนำมาจากแบบฟอร์มรายงานการดำเนินโครงการของสำนักงานวางแผนได้ ในกรณีที่โครงการที่ดำเนินการมีประเด็นความรู้ที่สำคัญซึ่งนำมาใช้ในโครงการ